

Programa sectorial d'actuacions per a fer front a l'emergència climàtica

Informe d'avaluació

Data d'emissió
07/05/2025

“Promoure la qualitat, la transparència, l'avaluació i el desenvolupament de mecanismes de participació i escolta activa dels governs locals, com a mecanismes per a fomentar el bon govern i la integritat institucional de la xarxa de governs locals”.

Article 4. f. Objectius estratègics

Protocol general del Pla de concertació Xarxa de Governos Locals 2020-2023.

Aprovat pel Ple de la Diputació de Barcelona, en sessió de 28 de maig de 2020 (BOPB 03/06/2020).

Continguts

1. IDENTIFICACIÓ DEL PROGRAMA.....	4
1.1. NOM DEL PROGRAMA.....	4
1.2. CONTEXT DEL MARC D'INTERVENCIÓ.....	4
1.3. OBJECTIUS ESPECÍFICS	5
1.4. DESTINATARIS.....	6
1.5. DOTACIÓ I PERIODIFICACIÓ	6
1.6. LÍNIES DE SUPORT	6
1.7. CENTRE GESTOR	7
1.8. ÒRGAN I DATA D'APROVACIÓ	7
1.9. ÒRGAN I DATA DE LIQUIDACIÓ	7
1.10. PUBLICACIONS	8
2. INDICADORS D'EXECUCIÓ.....	9
2.1. INDICADORS DE CONTEXT.....	9
2.2. INDICADORS ECONÒMICS	10
2.3. INDICADORS DE RESULTAT	12
2.4. INDICADORS DE VALORACIÓ DE L'ACTUACIÓ	14
3. CONCLUSIONS.....	16

1. Identificació del programa

1.1. Nom del programa

Programa sectorial d'actuacions per a fer front a l'emergència climàtica.

1.2. Context del marc d'intervenció

1. El Ple de Diputació de Barcelona de 26 de setembre de 2019 va aprovar per unanimitat una declaració institucional sobre l'emergència climàtica, en la qual la corporació es comprometia a reforçar els programes i les accions de mitigació i adaptació al canvi climàtic mitjançant les assignacions pressupostàries necessàries per donar suport als municipis i, en particular, a incorporar en els seus Plans d'Acció d'Energia Sostenible i Clima (PAESC) accions adreçades a la substitució dels combustibles fòssils, l'impuls a l'energia 100 per cent renovable, l'eficiència energètica, l'autoconsum elèctric, la mobilitat sostenible, la política de residu zero, i a crear espais d'educació i informació a la població.

2. La Diputació de Barcelona va ser la primera entitat coordinadora del Pacte dels Alcaldes i les Alcaldesses per l'Energia Sostenible Local i ha mantingut el seu compromís amb el món local tot convertint-se en coordinadora territorial del nou Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia. Des de 2008 i fins l'any 2021, inici d'aquest programa, ja s'havia iniciat la redacció de 265 Plans d'Acció d'Energia Sostenible i el 98 per cent dels habitants de la província vivien en un municipi compromès amb el Pacte. En tot aquest procés es van identificar inversions per valor de més de 500 milions d'euros en producció d'energies renovables, enllumenat públic i millora de la gestió dels residus (entre altres) per avançar en la reducció d'emissions i en la millora de la sostenibilitat ambiental local.

3. Els objectius del nou Pacte al que s'estan compromentent els municipis de la província són cada cop més ambiciosos i ara ja demanen una reducció del 55 per cent de les emissions de CO₂ per a l'any 2030 i assolir la neutralitat climàtica l'any 2050. Tot això en consonància amb els objectius recollits a nivell estatal al *Plan Nacional Integrado de Energía y Clima (PNIEC)* que, al seu torn, s'alineen amb els fixats a nivell europeu pel Consell Europeu de 10 i 11 de desembre de 2020.

4. Per altra banda, la Comissió Europea va establir uns objectius clars i ambiciosos en matèria de residus municipals que obliguen als països de la Unió Europea a assolir un 50 per cent de reciclatge d'aquests residus l'any 2020, un 55 per cent el 2025 i un 60 per cent el 2030. A Catalunya, després de fortes campanyes de conscienciació, hi ha un ampli consens entre els experts en la matèria que la millor fórmula per avançar i poder complir amb els objectius fixats és implantar sistemes de gestió eficients, com el porta a porta o l'ús de contenidors intel·ligents tancats amb accés identificat dels usuaris.

5. Aquest potencial inversor dels municipis recollit als PAESC no és tan sols una dada teòrica sinó que es pot concretar encara més amb la informació de què es disposava l'any 2021 del més d'un centenar de projectes de fotovoltaica d'autoconsum redactats i lliurats com a suport tècnic dins del Catàleg de serveis de la Diputació de Barcelona els darrers tres anys per la Gerència de Serveis de Medi Ambient, per les peticions de suport econòmic de Catàleg per a substituir llumeneres contaminants per LED de l'any 2021 que van ser desestimades (o cobertes parcialment) per manca de pressupost i que sumaven més de 3 milions d'euros o per el gran nombre de peticions de suport tècnic i econòmic de Catàleg de millora de la gestió dels residus municipals referides a l'impuls de sistemes de gestió basats en porta a porta, contenidors intel·ligents o control d'accés a les àrees d'aportació. Tot plegat demostrava el compromís del territori amb l'acció climàtica i l'existència d'un potencial inversor executable a curt termini, a més que, en el context actual d'augment del preu de l'energia convencional, accelerar l'execució de les accions recollides en els PAESC relacionades amb la implantació de les energies renovables era també, per als governs locals, una política oportuna i necessària d'estalvi econòmic.

6. Per tot això, es va considerar adient impulsar des de la Diputació de Barcelona una línia de cooperació per a finançar les inversions en energies renovables consistents en la instal·lació de plantes fotovoltaïques d'autoconsum en edificis públics; la millora de l'eficiència i reducció del consum de l'enllumenat públic, amb la instal·lació d'enllumenat LED que substitueixi lluminàries contaminants o poc eficients; i l'augment de la recollida selectiva de residus avançant cap al residu zero mitjançant l'ús de tancaments i controls d'accés intel·ligents. D'aquesta manera es pretenia reforçar la competitivitat del territori per tal de reduir la dependència energètica i el consum de recursos.

1.3. Objectius específics

1. El Programa sectorial d'actuacions per a fer front a l'emergència climàtica tenia per objecte el finançament d'accions de desplegament d'inversions en energies renovables, millora de l'eficiència i reducció del consum de l'enllumenat públic, i augment de la recollida selectiva de residus avançant cap al residu zero; amb el benentès que l'acció conjunta dels ajuntaments tenia una gran capacitat d'actuar amb celeritat per fer efectives aquestes inversions que reforçaven la competitivitat del territori, en reduir la dependència energètica i el consum de recursos.

2. El programa, en tant que instrument de què es dota, d'acord amb la clàusula 10.5 del Protocol general del Pla de concertació Xarxa de Governos Locals 2020-2023, el Programa general d'inversions, estava alineat amb els objectius específics d'aquest últim, i també tenia els objectius propis següents:

- a. Transformar els edificis i equipaments públics dels municipis, per tal de fomentar l'autoconsum energètic d'aquests.
- b. Apostar per l'eficiència de l'enllumenat públic en els municipis de la província de Barcelona.
- c. Incrementar els percentatges de recollida selectiva i avançar cap al residu zero.

1.4. Destinataris

1. Eren destinataris d'aquest programa els ajuntaments de la província de Barcelona, a excepció de l'Ajuntament de Barcelona.

2. L'Ajuntament de Barcelona no ostentava la condició d'ens destinatari, en virtut del conveni de col·laboració aprovat per acord del Ple corporatiu de 17 de desembre de 2020, i subscrit per la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona en data 31 de desembre de 2020.

1.5. Dotació i periodificació

L'import total a aplicar és de dotze milions d'euros (12.000.000,00 €), amb la distribució que s'indica, a càrrec de les aplicacions pressupostàries següents:

Exercici	Aplicació pressupostària	Quantia (€)
2022	G/90100/17210/76242	6.000.000,00
2023	G/90100/17210/76242	6.000.000,00
Total		12.000.000,00

1.6. Línies de suport

1. Els destinataris podien distribuir lliurement la seva dotació econòmica entre les tres línies de suport de què constava el Programa:

Línia 1: Inversió en la instal·lació de plaques fotovoltaïques per autoconsum energètic en edificis públics.

La instal·lació es podia efectuar tant en el teulat de l'edifici com en estructures de pèrgoles i similars. També podia incloure bateries i donar servei a altres edificis, altres punts de consum o punts de recàrrega de vehicles elèctrics.

Línia 2: Inversió en la millora de l'eficiència de l'enllumenat públic exterior amb la instal·lació d'enllumenat LED

Incloïa tant l'adquisició com la instal·lació de llumeneres LED per substituir tecnologies obsoletes com el vapor de mercuri, llumeneres contaminants lumíniques per emetre llum a l'hemisferi superior o llumeneres ineficients. També podria incloure la substitució de llumeneres existents que no complien els requeriments de la zona de protecció on estan situades, en particular per zones E1.

Línia 3: Inversió en sistemes de recollida de residus mitjançant tancaments intel·ligents per millorar els percentatges de recollida selectiva i avançar cap al residu zero.

Incloïa l'adquisició i/o la instal·lació de sistemes de tancament i control d'usuaris per a contenidors, àrees d'aportació i deixalleries.

2. Les actuacions objecte de finançament s'havien de poder alinear amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de Nacions Unides següents:

ODS 7. Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a totes les persones

ODS 13. Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els efectes d'aquest.

1.7. Centre gestor

El centre gestor de la Diputació de Barcelona responsable del programa és la Gerència de Serveis de Medi Ambient, adscrita a l'Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica.

1.8. Òrgan i data d'aprovació

El Ple de la Diputació de Barcelona, en sessió de 25 de novembre de 2021, va aprovar l'acord núm. 208/21: Aprovar el Programa sectorial d'actuacions per a fer front a l'emergència climàtica (exp. núm. 2021/0021442).

1.9. Òrgan i data de liquidació

Anualitat 2022

La Junta de Govern de la Diputació de Barcelona, en sessió de 09 de novembre del 2023, va aprovar l'acord núm.637/2023: Aprovació de la **liquidació definitiva** dels ajuts del Programa sectorial d'actuacions per a fer front a l'emergència climàtica amb termini de justificació fins al 31 de març de 2023 (exp. núm. 2021/0021442).

Anualitat 2023

La Junta de Govern de la Diputació de Barcelona, en sessió del 13 de febrer de 2025, va aprovar l'acord núm.46/2025: Aprovar la **liquidació definitiva** dels ajuts del Programa sectorial d'actuacions per a fer front a l'emergència climàtica amb termini de justificació fins al 31 de

març de 2024 (exp. núm. 2021/0021442).

Tenint en compte els dos anys del Programa, la quantia total objecte de renúncies i/o revocacions ascendeix a 1.407.531,27 euros, que equival al 11,73% del pressupost total del Programa.

1.10. Publicacions

Normativa:

<https://cido.diba.cat/subvencions/12573424/programa-sectorial-dactuacions-per-a-fer-front-a-lemergencia-climatica-en-el-marc-del-pla-de-concertacio-de-la-xarxa-de-governos-locales-2020-2023-diputacio-de-barcelona-direccio-de-serveis-de-cooperacio-local>

Avaluació i resultats:

<https://www.diba.cat/ca/web/plaxgl/enquestes-de-satisfaccio>

(Una vegada verificat l'informe, incloure el link al portal de transparència)

2. Indicadors d'execució

Els indicadors d'execució responen a les característiques del Programa.

2.1. Indicadors de context

Núm. municipis amb import concedit	Mitjana d'import concedit	Mediana d'import concedit
310	38.709,68€	43.460,47€

1. El programa pretén garantir un import adequat per a dur a terme les actuacions que es financin a la seva empara i, alhora, ajustat a les característiques dels seus destinataris. Per això es fixa una assignació mínima de 20.000,00 euros per municipi. Per aquest concepte, doncs, es reparteixen 6.200.000,00 euros, un 51,67 per cent de la dotació global.

2. Essent la població una variable fonamental per a la caracterització d'un municipi, es fa servir aquesta dada per repartir el 48,33 per cent restant de la dotació, 5.800.000,00 euros. Aquest import es reparteix en proporció directa al nombre d'habitants de cada municipi, d'acord amb les dades del padró continu de població de l'Institut Nacional d'Estadística, referides a 1 de gener de 2020, d'acord amb l'establert en el Decret 1147/2020, de 15 de desembre.

3. Tanmateix, i per tal de no concentrar excessivament els recursos en els municipis més poblats, es fixa un topall màxim a l'assignació en base a aquesta variable de 30.000,00 euros, de manera que, quan el repartiment aporta excedent perquè opera aquest límit, el sobrant de recursos es torna a repartir entre els municipis que no hagin arribat al límit seguint el mateix mètode i fent tantes rondes com siguin necessàries fins exhaurir l'import assignat a la variable.

4. Per l'anterior, l'import a repartir entre municipis oscil·la entre els 20.000,00 euros i els 50.000,00 euros, en funció del nombre d'habitants que hi resideixin. De l'import resultant se'n obté l'import a distribuir per cadascuna de les anualitats i, com que d'aquestes operacions en resulta una xifra de molts decimals, per raons comptables l'import s'ha arrodonit a dos decimals.

A continuació es mostra l'import concedit per trams de població.

Tram de població	Import atorgat (€)	Núm. de municipis	% Import atorgat	% municipis
Fins a 1000 hab	2.042.936,74	90	17,02	29,03
1001 a 5000 hab	3.357.063,26	88	27,98	28,39

Anualitat 2023

Els imports justificats ascendeixen a 5.421.699,24€ i suposen un 90,36% del l'import de 6.000.000,00€ amb que s'ha dotat l'anualitat 2023.

La quantia que no s'ha justificat corresponent als imports 2023 ascendeix a 578.300,76 €, el que equival al 9,64% del pressupost 2023 del Programa.

A continuació es mostra l'import justificat per tram de població

Tram de població	Núm. de justificacions del 2023	Import justificat 2023	% Import justificat del 2023
Fins a 1000 hab	95	940.638,55	17,35
1001 a 5000 hab	85	1.501.869,00	27,70
5001 a 10000 hab	45	1089736,93	20,10
10001 a 20000 hab	37	882705,19	16,28
20001 a 50000 hab	29	670644,44	12,37
més de 50000 hab	14	336.105,13	6,20
TOTAL	305	5.421.699,24	

Global

Tenint en compte els dos anys del Programa, els imports justificats ascendeixen a 10.592.468,73€ i suposen un 88,27% dels imports concedits

La quantia total objecte de renúncies i/o revocacions ascendeix a 1.407.531,27€, que equival al 11,73% del pressupost total del Programa.

A continuació es mostra l'import justificat per tram de població

Tram de població	Núm. de justificacions del 2022+ 2023	Import justificat 2022+2023	% Import justificat del 2022+2023
Fins a 1000 hab	175	1815093,52	17,14
1001 a 5000 hab	172	3037850,98	28,68
5001 a 10000 hab	90	2181389,52	20,59
10001 a 20000 hab	70	1683569,13	15,89
20001 a 50000 hab	52	1211941,48	11,44
més de 50000 hab	28	662624,1	6,26
TOTAL	587	10592468,73	

Línia 1: Adquisició i instal·lació de plaques fotovoltaïques per autoconsum energètic en equipaments municipals. (objectiu a)

Línia 2: Adquisició i instal·lació de LED per enllumenat públic, per substituir tecnologies obsoletes poc eficients o que no compleixen els requeriments de la zona de protecció on estan situades. (objectiu b)

Línia 3: Adquisició de sistemes de recollida de residus mitjançant tancaments intel·ligents i control d'usuaris per a contenidors, àrees d'aportació i deixalleries. (objectiu c)

Cada objectiu està directament vinculat a una línia de suport, per tant la despesa executada en funció dels objectius específics del Programa, coincideix amb la despesa executada en funció de cada línia de suport.

Cada ajuntament pot fer les justificacions que consideri necessàries, fins exhaurir l'import concedit. Hi ha municipis que en una única justificació han justificat la totalitat de l'import concedit, i n'hi ha d'altres que han presentat diverses justificacions, fins i tot de línies diferents.

En funció de la línia de suport, s'han obtingut els següents resultats:

Anualitat 2022

Línia de subvenció	Núm. Justificacions del 2022	Import del 2022 justificat (€)	% justificacions	% import justificat
1. Instal·lació fotovoltaica	116	1.937.870,42	38,3	37,7
2. Enllumenat públic	169	2.907.923,89	55,8	56,5
3. Recollida residus	18	299.975,28	5,9	5,8
TOTAL	303	5.145.769,59		

A l'anualitat 2022, la línia d'enllumenat públic és la que ha tingut més justificacions, un 55,8%.

Anualitat 2023

Línia de subvenció	Núm. Justificacions del 2023	Import del 2023 justificat (€)	% justificacions	% import justificat
1. Instal·lació fotovoltaica	124	1.886.807,96	38,0	34,8
2. Enllumenat públic	178	3.168.766,02	54,6	58,4

3. Recollida residus	24	366.125,26	7,4	6,8
Total	326	5.421.699,24		

A l'annualitat 2023, la línia d'enllumenat públic és la que ha tingut més justificacions, un 54,6%.

Global

Tenint en compte els dos anys del Programa, la línia d'enllumenat públic suposa el 55,2% de les justificacions rebudes, amb un import justificat de 6.076.689,91€, que correspon també el major import justificat (57,5%).

Línia de subvenció	Núm. Justificacions del 2022+2023	Import del 2022+2023 justificat (€)	% justificacions	% import justificat
1. Instal·lació fotovoltaica	240	3.824.678,38	38,2	36,2
2. Enllumenat públic	347	6.076.689,91	55,2	57,5
3. Recollida residus	42	666.100,54	6,7	6,3
TOTAL	629	10.567.468,83		

2.4. Indicadors de valoració de l'actuació

S'envia l'enquesta als 310 municipis. S'obtenen 159 respostes, que suposen un 51,3% de les enquestes enviades.

Ítem valorat	Núm. respostes	Mitjana	Mediana	Moda
Ajust necessitats	159	9	9	10 (65)
Import atorgat	159	8,6	9	10 (48)
Atenció personalitzada Diba	149	9,3	10	10 (81)
Procediment concessió	158	9	9	10 (71)

Període execució	158	8,8	9	10 (64)
Simpl. Administrativa. Justificació	158	8,9	9	10 (67)
Rapidesa Pagament	145	9,2	9	10 (67)
ENQUESTA GLOBAL	159	8,9	8,7	10 (41)

Les valoracions dels municipis davant aquesta subvenció són molt bones, amb una mitjana de 8,9 punts sobre 10. Destaquen especialment, les valoracions obtingudes per l'atenció personalitzada Diba, amb un 9.3 sobre 10 i la rapidesa de pagament amb un 9.2 sobre 10. Com a dada destacable, s'observa que en tots els ítems, el valor que més han posat els ajuntaments és de 10 sobre 10.

Les principals propostes de millora per part dels ajuntaments han estat:

- Seguir amb la convocatòria els propers anys.
- Augmentar la dotació econòmica de l'import atorgat a cada ajuntament.
- Que es pugui traslladar la despesa no executada a exercicis posteriors.
- Gestió per període plurianual.

L'única millora que s'ha valorat i pogut incorporar exitosament és que la gestió sigui per període plurianual, i en les últimes subvencions, ja s'ha fet així. Les altres propostes entenem que no depenen de la nostra àrea.

3. Conclusions

- Tenint en compte els dos anys del Programa, els imports justificats suposen un 88,27% % dels imports concedits. Cal destacar que aquest percentatge és superior en l'annualitat 2023, que arriba fins a 90,36%
- L'import atorgat a municipis de fins a 20.000 habitants és de 9.600.000 € i suposa el 80% de l'import atorgat total .
- Els municipis d'entre 1001 i 5000 habitants, són els que han justificat el major import, que suposa un 28,68% de l'import total justificat entre les 2 anualitats (2022 i 2023)
- El percentatge més alt d'import justificat respecte el concedit, correspon als municipis d'entre 5001 i 10000 habitants, que han justificat un 96,95%.
- De les 3 línies susceptibles de subvenció, la línia d'enllumenat públic és la que ha tingut un major nombre de justificacions (55,2%), que es corresponen també amb el major import justificat (57,5%). La línia per posar instal·lacions fotovoltaïques té el 38,2 % de justificacions, amb un import justificat del 36.2 %. Finalment la línia per millorar la recollida de residus obté el 6.7% de subvencions i el 6.3% de l'import justificat.
- De les 310 enquestes enviades als ajuntaments, s'obtenen 159 respostes, que suposen un 51,3% de les enquestes enviades. Les valoracions dels municipis davant aquesta subvenció són molt bones, amb una mitjana de 8,9 punts sobre 10. Destaquen especialment, les valoracions obtingudes per l'atenció personalitzada Diba, amb un 9.3 sobre 10 i la rapidesa de pagament amb un 9.2 sobre 10. Com a dada destacable, s'observa que en tots els ítems, el valor que més han posat els ajuntaments és de 10 sobre 10.

Metadades del document

Núm. expedient	2021/0021251
Tipus documental	Informe
Títol	Informe_avaluacio_programa emergencia climatica_AAC

Signatures

Signatari	Acte	Data acte
Francisco José de Sárraga Mateo (TCAT)	Signa	27/05/2025 17:47

Validació Electrònica del document

Codi (CSV)	Adreça de validació	QR
da4c4113d12b4d34e634	https://seuelectronica.diba.cat	

